

УДК 346:334.7+347.72

Д. І. ПОГРІБНИЙ

кандидат юридичних наук,
доцент кафедри господарського права
Національного юридичного університету
імені Ярослава Мудрого, Харків
lawukraine@gmail.com
ORCID ID: 0000-0003-3147-8683

**ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОЇ РЕГЛАМЕНТАЦІЇ
ПРОЦЕСУ АДАПТАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО
КОРПОРАТИВНОГО ЗАКОНОДАВСТВА
ДО СТАНДАРТІВ ЄС**

Статтю присвячено визначенню сучасних завдань щодо гармонізації та адаптації вітчизняного законодавства до корпоративного законодавства ЄС. Проведено аналіз правової регламентації діяльності суб'єктів корпоративних правовідносин в Європейському Союзі. Зокрема, досліджено генезис та основні тенденції правової регламентації діяльності суб'єктів корпоративних правовідносин. Визначено можливі шляхи більш ефективної імплементації норм корпоративного законодавства ЄС у вітчизняне законодавство у світлі виконання зобов'язань, визначених Угодою про асоціацію України з ЄС.

Ключові слова: корпоративне законодавство ЄС, корпоративні правовідносини, правова регламентація адаптації, гармонізація законодавства.

Постановка проблеми. Аналіз ситуації, що склалася на сьогодні, указує на недостатність переконливих підстав для того, щоб безпелеяційно звітувати про остаточне подолання негативних наслідків системної світової економічної кризи. Отже, з'явилась нагальна необхідність фундаментального економіко-правового обґрунтування соціально-економічних змін, що відбуваються сьогодні. У таких складних умовах перед Україною постає актуальне завдання успішної інтеграції вітчизняної економіки у світовий економічний простір, але з обов'язковим забезпеченням інтересів національного товаро-

виробника. Створення такого гнучкого балансу в сучасних умовах домінування транснаціональних корпорацій у світі є великою дилемою, але створення життєздатних механізмів правового регулювання відповідних соціально-економічних відносин стане запорукою забезпечення національної економічної безпеки України [1].

Процес перетворення світового господарства в єдиний ринок товарів, послуг, капіталу, робочої сили і знань є по суті глобалізацією. Це є більш висока стадія інтернаціоналізації, її подальший розвиток. Отже, коли світ був єдиним ринком лише для невеликого числа компаній, мова йшла про інтернаціоналізацію. Коли ж ринок став єдиним для десятків тисяч транснаціональних корпорацій, то стало можливим говорити про нове явище, а саме глобалізацію. Вона охоплює процеси інтернаціоналізації економіки, розвитку єдиної системи світових зв'язків, зміни й ослаблення функцій національної держави, активізації діяльності транснаціональних недержавних утворень [2].

Аналіз якісних факторів сучасної ринкової економіки свідчить про те, що становлення корпорацій у нашій країні проходить у складних умовах збереження інвестиційного голоду. І це, незважаючи на постійне вдосконалення механізмів регулювання корпоративних відносин. У цій ситуації існує об'єктивна потреба у створенні й упровадженні загальноєвропейських стандартів і правил.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питанням, що розглядаються в статті, приділяється чимало уваги з боку іноземних та вітчизняних правників та економістів. Зокрема, науково-теоретичне підґрунтя дослідження становлять роботи таких науковців, як: Д. В. Задихайло, О. М. Вінник, І. В. Спасибо-Фатєєва, Т. В. Кашаніна, О. Р. Кібенко, І. А. Селиванова, В. М. Кравчук, О. В. Щербина, Н. С. Глусь, А. Г. Бобкова, О. М. Давидюк, В. К. Мамутов, Д. Деніелс, і праці інших науковців.

Формулювання цілей. Основна мета викладеного матеріалу – це аналіз та визначення можливих шляхів більш ефективного імплементації норм корпоративного законодавства ЄС у вітчизняне законодавство у світлі виконання зобов'язань, визначених Угодою про асоціацію України з ЄС.

Виклад основного матеріалу. Організація Економічного Співробітництва та Розвитку (ОЕСР) спільно зі Світовим банком, Міжнародним валютним фондом та іншими міжнародними інституціями ініціювала в 1998 р. глобальну програму зі створення універсальних стандартів та норм корпоративного управління, націлену на істотне поліпшення національних систем корпоративного управління. Ці міжнародні стандарти й повинні надалі (після прийняття їх урядами країн, міжнародними організаціями, діловими колами

державного та приватного секторів економіки) стати частиною національного законодавства.

Процес запозичення правового досвіду Європейського Союзу (далі – ЄС) отримав в Україні форму адаптації законодавства. При цьому адаптація – це правотворчий процес застосування набутого міжнародного досвіду в будь-якій галузі права й впровадження його норм у національне законодавство. Питання адаптації законодавства України до законодавства ЄС постало перед нашою державою після підписання 14 червня 1994 р. Угоди про партнерство і співробітництво між Україною і Європейськими співтовариствами та їх державами-членами (надалі за змістом – Угода про партнерство та співробітництво). У ст. 51 цього документа закріплено, що «важливою умовою для зміцнення економічних зв'язків між Україною та Співтовариством є зближення існуючого та майбутнього законодавства України із законодавством Співтовариства. Україна вживе заходів для забезпечення того, щоб її законодавство поступово було приведено у відповідність до законодавства Співтовариства» [3]. До такого законодавства відноситься і корпоративне, причому останнє займає пріоритетне місце. Отже, одним із найважливіших векторів адаптації українського законодавства до законодавства ЄС у зазначеній Угоді було визнано право компанії.

Наступним важливим кроком у цьому процесі стало прийняття в 2004 р. Загальнодержавної програми адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу, затвердженої Законом України від 18.03.2004 р. [4]. У Програмі зазначено, що в Україні створено основні політико-правові та організаційні засади адаптації законодавства. Адаптація законодавства України є планомірним процесом, що включає декілька послідовних етапів, на кожному з яких повинен досягатися певний ступінь відповідності законодавства України до *acquis* Європейського Союзу. У розділі 2 Програми зазначено, що *Acquis communautaire* (*acquis*) – правова система Європейського Союзу, яка включає акти законодавства Європейського Союзу (але не обмежується ними), прийняті в рамках Європейського співтовариства, Спільної зовнішньої політики та політики безпеки і Співпраці у сфері юстиції та внутрішніх справ. З урахуванням етапів адаптації законодавства визначаються етапи виконання цієї Програми.

Наріжним каменем продовження євроінтеграційного вектору розвитку України в цілому та поглиблення процесу наближення вітчизняного корпоративного права до стандартів Європейського Союзу стало підписання Угоди про асоціацію України з ЄС (повна назва – Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони). Угода про

асоціацію між Україною та ЄС готувалась відповідно до законодавчо закріплених пріоритетів зовнішньої політики України: Стратегії інтеграції України до ЄС (1998 р.), Угоди про партнерство та співробітництво між Україною та Європейськими співтовариствами та їх державами-членами (1994 р.), інших документів, які разом визначали пріоритети європейського напрямку розвитку України та передбачали створення інституційних інструментів реалізації цих пріоритетів. Політичну частину Угоди було підписано 21 березня 2014 р., економічну частину – 27 червня 2014 р. Угоду про асоціацію з ЄС було ратифіковано Верховною Радою України Законом від 16.09.2014 р. [5].

Згідно зі ст. 114 Угоди про асоціацію сторонами визнається важливість адаптації законодавства України до законодавства ЄС, а також наша держава приймає обов'язок забезпечення досягнення сумісності з правом Європейського Союзу не тільки чинного, але й майбутнього законодавства. Норми глави 13 Угоди про асоціацію передбачають, що Україна бере на себе зобов'язання поступово наблизити вітчизняне корпоративне законодавство до законодавства ЄС у строк від 2 до 4 років з дати набрання чинності цією Угодою [6].

На підставі Вербальної ноти [7] перебіг зазначених строків адаптації корпоративного законодавства України до норм законодавства ЄС, визначених у Додатках до Угоди про асоціацію, розпочався 01.11.2014 р. Таким чином, Україна повинна до 01.11.2016 р. наблизити своє законодавство до законодавства ЄС шляхом упровадження положень таких джерел корпоративного права ЄС, як:

– Перша Директива Ради № 68/151/ЄЕС від 09.03.1968 р., із змінами та доповненнями, внесеними Директивою № 2003/58, про узгодження гарантій, які вимагаються державами-членами від товариств у розумінні п. 2 ст. 58 Договору про заснування ЄС з метою захисту інтересів учасників та третіх осіб, з огляду на встановлення рівності таких гарантій у всьому Співтоваристві [8];

– Друга Директива Ради № 77/91/ЄЕС від 13.12.1976 р., із змінами та доповненнями, внесеними Директивами № 92/101/ЄЕС та № 2006/68/ЄС, про координацію захисних заходів, які вимагаються державами-членами від товариств у розумінні п. 2 ст. 58 Договору про заснування ЄС з метою захисту інтересів учасників та третіх осіб, з огляду на створення акціонерних товариств, збереження та зміни капіталу, з метою забезпечення рівності застосування таких гарантій [9];

– Одинадцята Директива Ради ЄС № 89/666/ЄЕС від 21.12.1989 р. про вимоги щодо розкриття інформації філіями, які відкриті на території держав-членів товариствами певних видів, що регулюються правом іншої держави [10].

Отже, предметом регулювання зазначених Директив є відносини, пов'язані з: розкриттям інформації товариствами та відокремленими підрозділами іноземних товариств; визнанням недійсними угод товариства; визнанням товариства недійсним; формуванням капіталу товариства та зміною його розміру; викупом власних акцій.

До 1 листопада 2017 р. Україна повинна наблизити своє законодавство до законодавства ЄС шляхом упровадження положень таких джерел корпоративного права ЄС, як:

– Третя Директива Ради № 78/855/ЄЕС від 09.10.1978 р. про злиття акціонерних товариств, що базується на ст. 54 (3) (g) Договору про заснування ЄС, із змінами та доповненнями, внесеними Директивою № 2007/63/ЄС [11];

– Шоста Директива Ради № 82/891/ЄЕС від 17.12.1982 р. про поділ акціонерних товариств, що базується на ст. 54 (3) (g) Договору про заснування ЄС, із змінами та доповненнями, внесеними Директивою № 2007/63/ЄС [12];

– Дванадцята Директива Ради № 89/667/ЄЕС від 21.12.1989 р. стосовно одноосібних приватних компаній з обмеженою відповідальністю [13];

– Директива № 2007/36/ЄС Європейського парламенту та Ради від 11.07.2007 р. про реалізацію окремих прав акціонерів компаній, внесених у реєстр [14].

Цим блоком Директив, положення яких підлягають впровадженню в корпоративне законодавство України, охоплюються питання реорганізації у формі злиття (приєднання), поділу (перетворення); правового статусу товариства однієї особи; використання певних прав акціонерів у лістингових компаніях.

До 1 листопада 2018 р. Україна повинна наблизити своє законодавство до законодавства ЄС шляхом впровадження положень таких джерел корпоративного права ЄС, як:

– Директива № 2004/25/ЄС Європейського парламенту та Ради від 21.04.2004 р. про заявки та пропозиції ціни поглинання [15];

– Директива № 2004/109/ЄС Європейського парламенту та Ради від 15.12.2004 р. про гармонізацію вимог щодо прозорості стосовно інформації про емітентів, чії цінні папери допускаються до торгів на регульованих ринках, що вносить зміни та доповнення до Директиви № 2001/34/ЄС [16];

– Директива Комісії № 2007/14/ЄС від 08.03.2007 р., яка визначає детальні правила впровадження окремих положень Директиви № 2004/109/ЄС про гармонізацію вимог щодо прозорості стосовно інформації про емітентів, чії цінні папери допускаються до торгів на регульованих ринках [17].

Вимоги зазначених Директив стосуються питань поглинання товариства (придбання значного пакета акцій), забезпечення прозорості інформації про емітентів, цінні папери яких допущені до торгів на регульованому ринку.

Крім того, на Україну відповідно до п. «с» ч. 1 ст. 387 Угоди про асоціацію покладається обов'язок подальшого розвитку політики корпоративного управління відповідно до міжнародних стандартів, а також поступового наближення до правил та рекомендацій ЄС у цій сфері згідно з Додатком XXXVI до цієї Угоди, а саме:

- Принципів ОЕСР щодо корпоративного управління;
- Рекомендацій Комісії від 14.12.2004 р., що сприяє встановленню належного режиму оплати праці директорів компаній, внесених у реєстр (№2004/913/ЄС);
- Рекомендацій Комісії від 15.02.2005 р. щодо ролі невиконавчих чи наглядових директорів компаній, внесених у реєстр, та щодо комітетів (наглядової) ради (№2005/162/ЄС).

Отже, для створення уніфікованих принципів правового регулювання діяльності суб'єктів корпоративного права більш ефективною має стати співпраця з ЄС. Такі дії мають зменшити ризики глобалізації та активізації діяльності ТНК (як факторів, що можуть послаблювати ефективне виконання функцій державою) та забезпечити належний рівень національної економічної безпеки.

Варто зазначити, що сьогодні корпоративне право України має орієнтуватися на адаптацію із законодавством ЄС по суті з урахуванням національних особливостей українського права. Неможливість механічного перенесення правових положень викликана ще й тим, що в рамках самого ЄС процес гармонізації законодавства має постійний характер і визначається глибиною концептуальних підходів. Цей правовий масив потребує якісного й системного перетворення [18]. Для забезпечення поступового наближення законодавства у процесі провадження нормотворчої діяльності необхідно враховувати окремі положення актів законодавства ЄС настільки, наскільки це доцільно для України з огляду на економічні, політичні та соціальні наслідки прийняття відповідних правових норм, наближених до вимог законодавства ЄС.

Вважаємо, що в цьому випадку при адаптації та гармонізації корпоративного законодавства України та країн Європи необхідно виходити із загальних принципів, що діють у правових системах держав – учасників ЄС. Такими загальними принципами є основні права людини, юридична визначеність, пропорційність, рівність, право бути заслуханим, субсидіарність, взаємна довіра й прозорість.

Висновки. Серед необхідних кроків, що сприятимуть досягненню змістовних зрушень у сфері корпоративних правовідносин, слід зазначити, зокрема, такі: усунення законодавчих протиріч між цілим рядом норм підзаконних правових актів та змістом відповідних законів, що регулюють певні

корпоративні відносини; створення планомірної та послідовної державної політики у сфері регулювання корпоративного права та відповідно уніфіковане застосування термінів у цій сфері. Крім того, слід забезпечити реалізацію механізмів належного виконання положень нормативно-правових актів, істотно підвищити рівень залучення в економіку науково-технічного потенціалу та створити дієві механізми реалізації державних економічних програм заохочення розвитку бізнесу в Україні.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Концептуальні засади правового забезпечення інноваційної політики України : монографія / Д. В. Задихайло, Г. П. Клімова, Л. С. Шевченко та ін. ; за ред. Д. В. Задихайла. – Х. : Право, 2014. – 464 с.
2. Погрібний Д. І. Особливості правового забезпечення діяльності транснаціональних корпорацій / Д. І. Погрібний // Право та інновації : наук.-практ. журн. – Х., 2015. – № 1 (9). – С. 75–80.
3. Угода про партнерство і співробітництво між Україною і Європейськими співтовариствами та їх державами-членами [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/998_012.
4. Загальнодержавна програма адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1629-15>.
5. Про ратифікацію Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони [Електронний ресурс] : Закон України. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1678-18/paran2#n2>.
6. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/984_011.
7. Вербальна нота (щодо часткового застосування на тимчасовій основі положень Угоди про асоціацію) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_b50.
8. First Council Directive 68/151/EEC of 9 March 1968 on co-ordination of safeguards which, for the protection of the interests of members and others, are required by Member States of companies within the meaning of the second paragraph of Article 58 of the Treaty, with a view to making such safeguards equivalent throughout the Community // OJ L 065. – 14.03.1968. – P. 8.
9. Second Council Directive 77/91/EEC of 13 December 1976 on coordination of safeguards which, for the protection of the interests of members and others, are required by Member States of companies within the meaning of the second paragraph of Article 58 of the Treaty, in respect of the formation of public limited liability companies and the maintenance and alteration of their capital, with a view to making such safeguards equivalent // OJ L 026. – 31.01.1977. – P. 1.

10. Eleventh Council Directive 89/666/EEC of 21 December 1989 concerning disclosure requirements in respect of branches opened in a Member State by certain types of company governed by the law of another State // OJ L 395. – 30.12.1989. – P. 36.
11. Third Council Directive 78/855/EEC of 9 October 1978 based on Article 54 (3) (g) of the Treaty concerning mergers of public limited liability companies // OJ L 295. – 20.10.1978. – P. 36.
12. Sixth Council Directive 82/891 /EEC of 17 December 1982 based on Article 54 (3) (g) of the Treaty, concerning the division of public limited liability companies // OJ L 378. – 31.12.1982. – P. 47.
13. Twelfth Council Company Law Directive 89/667/EEC of 21 December 1989 on single-member private limited-liability companies // OJ L 395. – 30.12.1989. – P. 40.
14. Directive 2007/36/EC of the European Parliament and of the Council of 11 July 2007 on the exercise of certain rights of shareholders in listed companies // OJ L 184. – 14.7.2007. – P. 17–24.
15. Directive 2004/25/EC of the European Parliament and of the Council of 21 April 2004 on takeover bids // OJ L 142. – 30.04.2004. – P. 12.
16. Directive 2004/109/EC of the European Parliament and of the Council of 15 December 2004 on the harmonization of transparency requirements in relation to information about issuers whose securities are admitted to trading on a regulated market and amending Directive 2001/34/EC // OJ L 390. – 31.12.2004. – P. 38–57.
17. Commission Directive 2007/14/EC of 8 March 2007 laying down detailed rules for the implementation of certain provisions of Directive 2004/109/EC on the harmonization of transparency requirements in relation to information about issuers whose securities are admitted to trading on a regulated market // OJ L 322M. – 2.12.2008. – P. 496–505.
18. Погрібний Д. І. Корпоративні права держави: поняття, підстави виникнення, механізм реалізації : монографія / Д. І. Погрібний. – Х., 2009. – 168 с.

REFERENCES

1. Zadykhailo D. V., Klimova H. P., Shevchenko L. S. (2014). Kontseptualni zasady pravovoho zabezpechennia innovatsiinoi polityky Ukrainy. Kharkiv. Pravo.
2. Pohribnyi D. I. (2015). Osoblyvosti pravovoho zabezpechennia diialnosti transnatsionalnykh korporatsii. Pravo ta innovatsii. 1 (9).
3. Uhoda pro partnerstvo i spivrobotnytstvo mizh Ukrainoiu i Yevropeiskymy Spivtovarystvamy ta yikh derzhavamy-chlenamy. Retrieved from: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/998_012.
4. Zahalnoderzhavna prohrama adaptatsii zakonodavstva Ukrainy do zakonodavstva Yevropeiskoho Soiuzu. Retrieved from: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1629-15>.
5. Zakon Ukrainy «Pro ratyfikatsiiu Uhody pro asotsiatsiiu mizh Ukrainoiu, z odniiei storony, ta Yevropeiskym Soiuzom, Yevropeiskym spivtovarystvom z atomnoi enerhii i yikhnimy derzhavamy-chlenamy, z inshoi storony». Retrieved from: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1678-18/paran2#n2>.

6. Uhoda pro asotsiatsiiu mizh Ukrainoiu, z odniiei storony, ta Yevropeiskym Soiuzom, Yevropeiskym spivtovarystvom z atomnoi enerhii i yikhnimy derzhavamy-chlenamy, z inshoi storony. Retrieved from: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/984_011.
7. Verbalna nota (shchodo chastkovoho zastosuvannia na tymchasovii osnovi polozhen Uhody pro asotsiatsiiu). Retrieved from: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_b50.
8. First Council Directive 68/151/EEC of 9 March 1968 on co-ordination of safeguards which, for the protection of the interests of members and others, are required by Member States of companies within the meaning of the second paragraph of Article 58 of the Treaty, with a view to making such safeguards equivalent throughout the Community. OJ L 065, 14.03.1968.
9. Second Council Directive 77/91/EEC of 13 December 1976 on coordination of safeguards which, for the protection of the interests of members and others, are required by Member States of companies within the meaning of the second paragraph of Article 58 of the Treaty, in respect of the formation of public limited liability companies and the maintenance and alteration of their capital, with a view to making such safeguards equivalent. OJ L 026. – 31.01.1977.
10. Eleventh Council Directive 89/666/EEC of 21 December 1989 concerning disclosure requirements in respect of branches opened in a Member State by certain types of company governed by the law of another State. OJ L 395. – 30.12.1989.
11. Third Council Directive 78/855/EEC of 9 October 1978 based on Article 54 (3) (g) of the Treaty concerning mergers of public limited liability companies. OJ L 295. 20.10.1978.
12. Sixth Council Directive 82/891 /EEC of 17 December 1982 based on Article 54 (3) (g) of the Treaty, concerning the division of public limited liability companies. OJ L 378. 31.12.1982.
13. Twelfth Council Company Law Directive 89/667/EEC of 21 December 1989 on single-member private limited-liability companies. OJ L 395. 30.12.1989.
14. Directive 2007/36/EC of the European Parliament and of the Council of 11 July 2007 on the exercise of certain rights of shareholders in listed companies. OJ L 184. 14.7.2007.
15. Directive 2004/25/EC of the European Parliament and of the Council of 21 April 2004 on takeover bids. OJ L 142. 30.04.2004.
16. Directive 2004/109/EC of the European Parliament and of the Council of 15 December 2004 on the harmonization of transparency requirements in relation to information about issuers whose securities are admitted to trading on a regulated market and amending Directive 2001/34/EC. OJ L 390. 31.12.2004.
17. Commission Directive 2007/14/EC of 8 March 2007 laying down detailed rules for the implementation of certain provisions of Directive 2004/109/EC on the harmonization of transparency requirements in relation to information about issuers whose securities are admitted to trading on a regulated market. OJ L 322M. 2.12.2008.
18. Pohribnyi D. I. (2009). Korporatyvni prava derzhavy: poniattia, pidstavy vynyknennia, mekhanizm realizatsii. Kharkiv.

Стаття надійшла до редакції 05.10.2016.

Д. И. ПОГРЕБНОЙ

кандидат юридических наук, доцент кафедры хозяйственного права Национального юридического университета имени Ярослава Мудрого, Харьков

**ОСОБЕННОСТИ ПРАВОВОЙ РЕГЛАМЕНТАЦИИ ПРОЦЕССА
АДАПТАЦИИ УКРАИНСКОГО КОРПОРАТИВНОГО
ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВА К СТАНДАРТАМ ЕС**

Статья посвящена определению современных задач по гармонизации и адаптации отечественного законодательства к корпоративному законодательству ЕС. Проведен анализ правовой регламентации деятельности субъектов корпоративных правоотношений в Европейском Союзе. В частности, исследованы генезис и основные тенденции правовой регламентации деятельности субъектов корпоративных правоотношений. Определены возможные пути более эффективной имплементации норм корпоративного законодательства ЕС в отечественное законодательство в свете выполнения обязательств, определенных Соглашением об ассоциации Украины с ЕС.

Ключевые слова: корпоративное законодательство ЕС, корпоративные правоотношения, правовая регламентация адаптации, гармонизация законодательства.

D. I. POGRIBNYY

PhD (Legal Sciences), Associate Professor, the Economic Law Department, Yaroslav Mudryi National Law University, Kharkiv

**PECULIARITIES OF LEGAL REGULATION
OF THE ADAPTATION PROCESS OF UKRAINIAN
CORPORATE LEGISLATION TO EU STANDARDS**

Problem setting. The analysis of the situation points to the lack of compelling reason in order to categorically report about final overcoming of the negative consequences of a systemic global economic crisis. In such difficult conditions, Ukraine is facing an urgent task of successful integration of domestic economy into the global economic space, but with the mandatory provision of interests of national producers.

The analysis of the qualitative factors of the modern market economy shows that the formation of the corporations in our country is in difficult conditions. In this situation there is an objective need for the creation and implementation of pan-European standards and regulations.

Recent research and publications analysis. The question of the article is given a lot of attention from foreign and domestic lawyers and economists. In particular, the scientific and theoretical basis of research are works by scholars such as: D. V. Zadykhailo, O. M. Vinnik, I. V. Spasibo-Fateeva, T. V. Kashanina, O. P. Kibenko, I. A. Selivanova,

V. M. Kravchuk, O. V. Shcherbina, N. S. Hlus, A. H. Bobkov, O. M. Davydiyuk, V. K. Mamutov, D. Daniels and the work of other scientists.

Paper objective. The article purpose is to analyse and definition of possible ways of more effective implementation of corporate standards of EU legislation in domestic legislation in view of the implementation of the obligations defined by the Agreement on Association of Ukraine with the EU.

Paper main body. The organization for Economic Cooperation and Development (OECD) in collaboration with the World Bank, the International monetary Fund and other international institutions initiated in 1998 the global programme for the creation of universal standards and norms of corporative management. These international standards should in the future (after they are accepted by governments, international organizations, business circles public and private sectors of the economy) to become part of national legislation.

The process of borrowing legal experience of the European Union received the form of adaptation legislation in Ukraine. Adaptation is the law-making process of applying international experience in any branch of law and implementation of its provisions in national legislation.

Conclusions of the research. Today, corporate law of Ukraine should focus on adapting EU legislation, taking into account national peculiarities of Ukrainian law. During the adaptation and harmonization of the corporate legislation of Ukraine and countries of Europe must be based on the General principles that apply in the legal systems of its member states. There are fundamental human rights, legal certainty, proportionality, equality, the right to be heard, subsidiarity, mutual trust and transparency.

Short Abstract for an article

Abstract. The article is devoted to the modern challenges of harmonizing and adapting national legislation to the corporate law of the EU. The author analyzes the legal regulation of corporate relations of the European Union. In particular, the genesis and the main trends of legal regulation of corporate relations are studied. The author identified possible ways of more effective implementation of corporate standards of EU legislation in the national legislation in the light of implementation of the obligations established by Agreement on Association of Ukraine with the EU.

Key words: EU corporate legislation, corporate legal relations, legal regulation of adaptation, harmonization of legislation.